

Steve Bruce'a teşekkür...

Bu kitapta iddia edilenler Türkiye özelinde yeni olsa da, İskoçya'nın Aberdeen Üniversitesi'nden Prof. Steve Bruce'un eserlerinin sekülerleşmeye bakış açımında büyük bir etkiye sahip olduğunu belirtmem gerekiyor.

Bruce'un sekülerleşme kavramını anlatma ve açıklamadaki muazzam üslubu ve ikna ediciliği, eserlerinin iç tutarlılığı, dile gösterdiği özen ve akademik ilkelere olan bağlılığı, onu alanın en etkili isimlerinden biri haline getirirken, benim gibi alanın yenileri için de yol gösterici olmuştur. Ancak bu öykünmeye rağmen, Bruce'un yöntemi ile bu kitaptaki yöntem arasında iki temel farklılık mevcuttur: Birincisi, Bruce kendi sekülerleşme paradigmasını Protestan Reformu ile başlatırken; bu çalışma, çerçeveyi genişleterek Protestan Reformu'nu deneyimlememiş toplumların da aynı yöntemle incelenebileceğini iddia etmektedir. İkincisi ise, veri toplamadaki farklılıktır. Bruce, Hıristiyan çoğunluğun yaşadığı ülkelerdeki sekülerleşme süreçlerini açıklamaya çalıştığı için veri olarak Kilise'ye gitme oranlarını ve Hıristiyanlığın inanç esaslarını merkeze almaktadır. Bu çalışma ise Müslümanların çoğunlukta olduğu bir ülke olan Türkiye'deki toplumsal dönüşümü açıklamaya çalışırken, İslam'ın inanç ve ibadetleri ile birlikte, İslam'ın içinde yer almayan diğer doğaüstü alanla ilgili gündelik pratikleri de merkeze almaktadır.

Bu iki temel farklılık hariç, bu çalışma Bruce'un en bilinen temsilcisi olduğu (klasik) sekülerleşme teorisinin sınırları içerisinde yazılmıştır.